

Πέρα από την ηθική αγανάκτηση - Η άμβλωση και η Αριστερά (Ηλεκτρονικό Άρθρο)

Ιστορικό Σημείωμα

Αυτό το ηλεκτρονικό άρθρο δημοσιεύτηκε στην ιστοσελίδα της [ομάδας 1917](#) στις 07/07/22.

Περιεχόμενο

Πέρα από την ηθική αγανάκτηση - Η άμβλωση και η Αριστερά

«Η απόφαση για το αν θα τεκνοποιήσει ή όχι είναι κεντρικής σημασίας για τη ζωή μιας γυναίκας, για την ευημερία και την αξιοπρέπεία της. ... Όταν η κυβέρνηση ελέγχει αυτή την απόφαση για εκείνη, αντιμετωπίζεται ως λιγότερο από έναν πλήρως ενήλικο άνθρωπο υπεύθυνο για τις δικές της επιλογές.» – Ruth Bader Ginsburg

Το παραπάνω απόφθεγμα από την πρώην δικαστή του Ανωτάτου Δικαστηρίου των ΗΠΑ και φιλελεύθερη φεμινίστρια Ruth Bader Ginsburg κάνει τον γύρο των μέσων κοινωνικής δικτύωσης μετά την απόφαση-ορόσημο του Ανωτάτου Δικαστηρίου να ανατρέψει το Roe vs Wade. Είναι ένα ωραίο απόφθεγμα που με βρίσκει σύμφωνο: οι γυναίκες έχουν δικαίωμα στη σωματική αυτονομία και θα πρέπει να έχουν το δικαίωμα να υποβληθούν σε άμβλωση εάν το επιθυμούν. Η ίδια Ruth Bader Ginsburg επίσης έβλεπε αρνητικά το Roe v. Wade, θεωρώντας την ως μια υπόθεση δικαστικής υπέρβασης που ήταν επιζήμια για το κίνημα για το δικαίωμα στην άμβλωση.[1] Ένα λεπτό! Τί ακριβώς συμβαίνει εδώ; Δεν υποτίθεται ότι το Roe v. Wade αντιπροσωπεύει την επιτυχία του κινήματος για το δικαίωμα στην άμβλωση, έχοντας νομιμοποιήσει τις αμβλώσεις στις ΗΠΑ; Εάν όχι, γιατί τόσοι πολλοί επικαλούνται την Ginsburg για να εκφράσουν την αντίθεσή τους στην πρόσφατη απόφαση για την ανατροπή του Roe; Ας κάνουμε ένα βήμα πίσω για να ξεκαθαρίσουμε τί πραγματικά συνέβη με το Roe vs Wade και ποια θα έπρεπε να είναι η απάντηση της Αριστεράς σε αυτό.

1. Το σκεπτικό του Δικαστηρίου για την ανατροπή του Roe v. Wade

Για να κατανοήσουμε γιατί το Ανώτατο Δικαστήριο αποφάσισε να ανατρέψει το Roe v. Wade, χρειάζεται να έχουμε κατά νου τη λειτουργία που το Δικαστήριο υπηρετεί στον αμερικανικό δημοκρατικό ρεπουμπλικανισμό.

Αυτό που ονομάζουμε δημοκρατία σήμερα είναι ουσιαστικά η πλειοψηφική διακυβέρνηση από το λαό: οι εκλογές, οι κοινοβουλευτικές νομοθεσίες, τα δημοψηφίσματα κ.λπ. αποφασίζονται με τη βούληση της πλειοψηφίας (ή μιας υπερπλειοψηφίας ή μιας σχετικής πλειοψηφίας, αλλά η αρχή είναι η ίδια). Δεν γνωρίζω εάν υπήρξε ποτέ καθαρή δημοκρατία: ίσως ό,τι πιο κοντινό είχαμε είναι περιπτώσεις όπως της αρχαίας Αθήνας, όπου ο λαός συγκεντρωνόταν τακτικά και ψήφισε για κάθε είδους θέματα που αφορούσαν την πόλη-κράτος του. Σήμερα, αυτό που συνήθως έχουμε δεν είναι καθαρή δημοκρατία, αλλά φιλελεύθερη δημοκρατία. Η φιλελεύθερη δημοκρατία είναι η δημοκρατία που εξασφαλίζει συγκεκριμένα δικαιώματα που δεν είναι υπό δημοκρατική συζήτηση, δηλ. που δεν

εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των δημοκρατικών πλειοψηφικών αποφάσεων. Ο λόγος για αυτό είναι ότι οι πλειοψηφίες μπορούν συχνά να λάβουν άδικες αποφάσεις που καταπιέζουν τους άλλους ή τους στερούν τα δικαιώματά τους, ειδικά δικαιώματα μειονοτήτων. Έτσι, οι περισσότερες δημοκρατικές χώρες, συμπεριλαμβανομένων των ΗΠΑ, έχουν συντάγματα, θεσμούς και μηχανισμούς που αποσκοπούν στην προστασία βασικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων από τη δημοκρατική λήψη αποφάσεων.

Στις ΗΠΑ, ο προαναφερόμενος περιορισμός της δημοκρατίας εξυπηρετείται από το Σύνταγμα και το Ανώτατο Δικαστήριο. Το Σύνταγμα και οι διάφορες τροπολογίες του κωδικοποιούν ορισμένα αναφαίρετα δικαιώματα για τους πολίτες της χώρας, όπως το δικαίωμα στην ελευθερία του λόγου ή το δικαίωμα στη δίκαιη δίκη, και το Ανώτατο Δικαστήριο διασφαλίζει ότι οποιεσδήποτε αποφάσεις ή νόμοι εγκρίνονται από τους εκπροσώπους του λαού σε πολιτειακό και ομοσπονδιακό επίπεδο είναι συμβατές με το Σύνταγμα. Όπως το έθεσε ο Glenn Greenwald σε πρόσφατο άρθρο του: «Το Δικαστήριο έχει σχεδιαστεί για να είναι ένας αντι-πλειοψηφικός μηχανισμός έναντι σε υπερβολές του πλειοψηφικού αισθήματος. Οι Ιδρυτές ήθελαν να εγκαθιδρύσουν μια δημοκρατία που να εξουσιοδοτεί τις πλειοψηφίες πολιτών να επιλέγουν τους ηγέτες τους, αλλά επίσης φοβούνταν ότι οι πλειοψηφίες θα έτειναν να συνενώνονται γύρω από άδικους νόμους που θα στερούσαν βασικά δικαιώματα, και έτσι προσπάθησαν να επιβάλουν όρια και στην εξουσία των πλειοψηφιών. » [2] Με άλλα λόγια, ο ρόλος του Ανωτάτου Δικαστηρίου είναι ακριβώς αυτός του αντιδημοκρατικού ελέγχου πιθανών πλειοψηφικών υπερβάσεων.[3]

Πάμε τώρα στο Roe v. Wade, την απόφαση ορόσημο του Ανωτάτου Δικαστηρίου το 1973 που ουσιαστικά αποποινικοποίησε την άμβλωση στις ΗΠΑ. Κρίνοντας από τον τρόπο που μιλούν οι υποστηρικτές της απόφασης, το Roe πρέπει να ήταν η αποθέωση της δημοκρατικής λήψης αποφάσεων, ο θρίαμβος της βούλησης του λαού να αποποινικοποιήσει τις αμβλώσεις. Η ειρωνεία είναι ότι ισχύει το αντίθετο. Όπως είδαμε, το Ανώτατο Δικαστήριο δεν είναι όργανο που δρα δημοκρατικά. Το Roe v. Wade ήταν μια απόφαση που λήφθηκε από τους 9 δικαστές του Δικαστηρίου ανεξάρτητα από τη βούληση των πολιτών σχετικά με την άμβλωση. Το μόνο πράγμα που ανατέθηκε στο Δικαστήριο να εξετάσει ήταν τη συνταγματικότητα της άμβλωσης. Η απόφαση ουσιαστικά έκρινε ότι το Σύνταγμα των ΗΠΑ προστατεύει το δικαίωμα μιας εγκύου γυναίκας να επιλέξει να κάνει άμβλωση και ότι είναι αντισυνταγματικό να εμποδίζεται να προχωρήσει σε άμβλωση εάν το επιθυμεί. Κατέρριψε πολλούς πολιτειακούς νόμους για τις αμβλώσεις, νόμους που ψηφίστηκαν από τους εκλεγμένους αντιπροσώπους του λαού.

Και τελικά φτάνουμε στην παρούσα απόφαση. Τι σημαίνει, τουλάχιστον επίσημα; Η νέα απόφαση ανατρέπει το Roe με το σκεπτικό ότι στερείται συνταγματικής βάσης. Το Ανώτατο Δικαστήριο έκρινε ότι το Σύνταγμα δεν λέει τίποτα υπέρ ή κατά της άμβλωσης, και ως εκ τούτου, ότι δεν είναι αρμοδιότητα του Δικαστηρίου να νομιμοποιεί ή να ποινικοποιεί τις αμβλώσεις. Δεν απαγόρευσε ή ποινικοποίησε με άλλο τρόπο τις αμβλώσεις, αλλά απεφάνθη ότι το θέμα της άμβλωσης είναι πέρα από τις αρμοδιότητές του και πρέπει να αποφασίζεται από τον λαό και τους εκπροσώπους του σε πολιτειακό και ομοσπονδιακό επίπεδο.[4] Παραθέτω εδώ σχετικό απόσπασμα από την ίδια την απόφαση: «Είναι καιρός να ακούσουμε το Σύνταγμα και να επιστρέψουμε το ζήτημα των αμβλώσεων στους εκλεγμένους εκπροσώπους του λαού. Η νομιμότητα της άμβλωσης, και οι περιορισμοί σε αυτήν, πρέπει να επιλυθούν όπως τα πιο σημαντικά ζητήματα στη δημοκρατία μας: από πολίτες που προσπαθούν να πείσουν ο ένας τον άλλον και ακολούθως ψηφίζουν.»[5]

Όσο για την Ginsburg; Το 2013 σημείωσε σε συνέντευξή της ότι η απόφαση Roe ήταν εσφαλμένη για δύο λόγους: 1) ήταν περίπτωση υπέρβασης της αρμοδιότητας του δικαστηρίου, και 2) ήταν επιζήμια για το κίνημα για το δικαίωμα στην άμβλωση. Όσον αφορά το (1), η άποψη της Ginsburg είναι παρόμοια με την τρέχουσα λογική για την ανατροπή του Roe. Σημείωσε επίσης ότι το Roe «δεν αφορά πραγματικά την επιλογή της γυναίκας», αλλά αντίθετα «αφορά την ελευθερία του γιατρού να

ασκεί [το επάγγελμα του]... δεν ήταν με επίκεντρο τη γυναίκα, ήταν με επίκεντρο τον γιατρό». Όσον αφορά το (2), η Ginsburg σημείωσε ότι το Roe υπονόμωσε την τότε πανεθνική ώθηση προς τη δημοκρατική νομοθέτηση τέτοιων δικαιωμάτων, και έδωσε στους ακτιβιστές εναντίον των αμβλώσεων έναν πολύ απτό στόχο για να συσπειρωθούν κατά τις τέσσερις δεκαετίες που ακολούθησαν, πολώνοντας την κοινωνία για το θέμα. Αν και η Ginsburg ήταν σθεναρά υπέρ του δικαιώματος στην άμβλωση, πίστευε ότι θα έπρεπε να είχε διασφαλιστεί πιο σταδιακά και με την εμπλοκή των νομοθετικών σωμάτων των πολιτειών.[6]

2. Πώς μπορούμε να εξασφαλίσουμε και να διαφυλάξουμε το δικαίωμα στην άμβλωση

Από τα πιο πάνω προκύπτει ότι δεν μπορεί κανείς να υπερασπιστεί το Roe vs Wade επικαλούμενος τη δημοκρατία. Το Roe ήταν μια απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου, όχι μια δημοκρατική πλειοψηφική απόφαση. Μπορεί κανείς να υπερασπιστεί το Roe μόνο υπερασπιζόμενος ρητά τις αντι-πλειοψηφικές, αντιδημοκρατικές αξίες: συγκεκριμένα, ότι το ζήτημα της άμβλωσης πρέπει να αποφασίζεται από μια επιτροπή μη εκλεγμένων δικαστών, όχι από τον λαό ή τους εκλεγμένους αντιπροσώπους του.

Συνεπάγεται επίσης ότι κάποιος μπορεί να είναι υπέρ του δικαιώματος στην άμβλωση και κατά του Roe ως τον καλύτερο τρόπο διασφάλισης του εν λόγω δικαιώματος. Αυτή ήταν η θέση τόσο της Ginsburg, όσο και ορισμένων σοσιαλιστών, όπως αυτή του Σοσιαλιστικού Εργατικού Κόμματος των ΗΠΑ (SWP). Σε τοποθέτησή της για την ανατροπή του Roe, η εκ των ηγετών του SWP Mary-Alice Waters επανέλαβε τη Ginsburg, ισχυριζόμενη ότι: η απόφαση — που πάρθηκε από το Ανώτατο Δικαστήριο σε πολιτική και όχι συνταγματική βάση — «βραχυκύκλωσε τη δυναμική που κέρδιζε έδαφος στην πολιτική μάχη για να αναγνωρίσει η πλειοψηφία της εργατικής τάξης, άνδρες και γυναίκες, ότι το δικαίωμα της γυναίκας να αποφασίσει εάν θα ολοκληρώσει ή όχι μια εγκυμοσύνη είναι προϋπόθεση για την ισότητα των γυναικών. Και για να καταλάβει ότι ο τερματισμός της θέσης των γυναικών ως «δεύτερου φύλου» είναι κεντρικό κομμάτι του προγράμματος για το οποίο οφείλει να αγωνιστεί η εργατική τάξη στον δρόμο προς τη χειραφέτηση».[7]

Με αυτά τα δεδομένα, η αναίρεση του Roe θέτει το εξής ερώτημα στους υποστηρικτές του δικαιώματος στην άμβλωση, στους οποίους συγκαταλέγεται και το μεγαλύτερο μέρος της Αριστεράς: ποιος είναι ο καλύτερος τρόπος εξασφάλισης και προστασίας του δικαιώματος; Μπορεί κάποιος να ελπίζει σε μια νέα απόφαση του Δικαστηρίου, αλλά αυτό μπορεί να συμβεί μόνο εάν ανατραπεί η συντηρητική πλειοψηφία του Δικαστηρίου, κάτι που δεν θα συμβεί σύντομα. Μια πιο υποσχόμενη οδός είναι αυτή που αναφέρθηκε ήδη από τις Ginsburg και Waters, δηλαδή, η διασφάλιση της άμβλωσης μέσω νομοθεσίας σε πολιτειακό επίπεδο ή μέσω τροποποίησης του συντάγματος για την εξασφάλιση του δικαιώματος άμβλωσης σε εθνικό επίπεδο. Μπορεί κανείς να επιλέξει αυτή τη δεύτερη οδό τόσο για λόγους αρχής όσο και με πραγματιστικό σκεπτικό. Σε επίπεδο αρχής, μπορεί κάποιος να θεωρήσει ότι το ζήτημα των αμβλώσεων δεν πρέπει να καθορίζεται αντιδημοκρατικά από μη εκλεγμένους δικαστές. Αυτή είναι η άποψη πολλών ανθρώπων που αντιτίθενται στην αναίρεση του Roe: άθελά τους συμφωνούν με το σκεπτικό της. Όπως σημείωσε η Waters, «η δουλειά των δικαστηρίων δεν είναι να επιβάλλουν νομοθεσίες, αλλά να υποστηρίζουν τα δικαιώματα και τις προστασίες που έχουν αποσπαστεί από την άρχουσα τάξη με αγώνες που ξεκινούν από τη Διακήρυξη των Δικαιωμάτων (Bill of Rights)».[8] Σε πραγματιστικό επίπεδο, εκτός από το προαναφερθέν σημείο ότι το Roe έπληξε τον προϋπάρχοντα αγώνα για τη νομιμοποίηση της άμβλωσης, εύλογα μπορεί κάποιος επίσης να είναι επιφυλακτικός σχετικά με τη διασφάλιση της άμβλωσης μέσω δικαστικής απόφασης, καθώς έτσι το δικαίωμα στην άμβλωση καθίσταται επισφαλές, εξαρτημένο από τη σύνθεση ενός μη εκλεγμένου δικαστικού σώματος και από τις απόκρυφες λεπτομέρειες της ερμηνείας του Συντάγματος.

Δυστυχώς αυτή η συζήτηση δεν γίνεται. Αντ' αυτού επικρατεί μια ατμόσφαιρα ηθικού πανικού και αγανάκτησης, καθοδηγούμενη από τα 'φιλελεύθερα' μέσα ενημέρωσης που παπαγαλίζουν τις θέσεις

του Δημοκρατικού Κόμματος. Η ανατροπή του Roe vs Wade είναι αναμφίβολα μια αρνητική εξέλιξη για τις γυναίκες στις ΗΠΑ, ιδιαίτερα για τις φτωχές γυναίκες που ζουν σε πολιτείες υπό Ρεπουμπλικανική ηγεσία και δεν έχουν τους πόρους να ταξιδέψουν σε άλλη πολιτεία για να κάνουν άμβλωση.[9] Ωστόσο, σε αντίθεση με την τρέχουσα ρητορική που κυριαρχεί στα μέσα ενημέρωσης, δεν ισχύει ότι ψηφίστηκε νόμος που ποινικοποιεί την άμβλωση στις ΗΠΑ, ούτε ότι απειλούνται οι ζωές όλων των γυναικών ως αποτέλεσμα της απόφασης. Οι ΗΠΑ δεν έχουν μετατραπεί σε δυστοπία τύπου *The Handmaid's Tale*. Τέτοια ρητορική καθοδηγείται από 'φιλελεύθερους' και 'προοδευτικούς' μικροστούς σε πολιτείες υπό την ηγεσία των Δημοκρατικών όπου η άμβλωση είναι νόμιμη, με συνειδητό ή ασυνειδητό σκοπό να τρομάξουν και να εκβιάσουν τους ανθρώπους να ψηφίσουν το Δημοκρατικό Κόμμα. Η Αριστερά με τη σειρά της είναι θύμα αυτής της λογικής, μη μπορώντας να χαράξει άλλο δρόμο προς τα εμπρός εκτός από την υποστήριξη οποιουδήποτε μέτρου προτείνει το Δημοκρατικό Κόμμα.

Το σημαντικότερο είναι ότι η ανατροπή της απόφασης παρουσιάζεται ως τραυματικό γεγονός για όλες τις γυναίκες. Αυτή η πατερναλιστική στάση όχι μόνο δεν εξουσιοδοτεί τις γυναίκες να αναλάβουν τον έλεγχο και την ευθύνη για τη ζωή τους: ενθαρρύνει ενεργά συναισθήματα ανημποριάς και απελπισίας, καθιστώντας τις γυναίκες πιο πιθανό να αντιδράσουν στην απόφαση αναζητώντας 'safe spaces' παρά οργανώνοντας αγώνα για τα δικαιώματά τους. Η ψυχοθεραπεία αντικαθιστά όλο και περισσότερο την πολιτική, ή η πολιτική συγχέεται όλο και περισσότερο με τη ψυχοθεραπεία. Μαζικές διαδηλώσεις γίνονται, αυτό είναι αλήθεια, αλλά καθοδηγούνται περισσότερο από τυφλή οργή παρά από νηφάλια πολιτική, όπως υποδηλώνει η ρητορική που επικρατεί. Χρειάζεται να πάρουμε στα σοβαρά το απόφθεγμα της Λούξεμπουργκ ότι «τα κλαψουρίσματα είναι η δουλειά των αδυνάτων» και ότι το να είσαι άνθρωπος σημαίνει «με χαρά να ρισκάρεις όλη σου τη ζωή, όταν χρειάζεται, στη «μεγάλη ζυγαριά του πεπρωμένου»».[10]

Οι Δημοκρατικοί πως αντέδρασαν; Δεδομένου του αδιεξόδου στο Κογκρέσο και, ως εκ τούτου, της δυσκολίας να ξεπεραστεί το 'filibuster' και να κωδικοποιηθεί το δικαίωμα στην άμβλωση στην ομοσπονδιακή νομοθεσία, έχουν επικεντρωθεί στο να ζητάνε από τον Μπάιντεν να χρησιμοποιήσει τις εκτελεστικές του εξουσίες για να προστατεύσει τις άμβλώσεις, αλλά δεν μπορούν να γίνουν πολλά χωρίς να παραβιαστούν τα όρια της εκτελεστικής αρχής.[11] Η Alexandra-Ocasio Cortez, εκτός από την αναπαραγωγή της λανθασμένης ρητορικής περί δημοκρατίας[12], έγραψε στο Twitter ότι οι άντρες φταίνε για την απόφαση, παρά το γεγονός ότι η απόφαση του 1973 λήφθηκε αποκλειστικά από άνδρες ενώ η τρέχουσα απόφαση είχε την υποστήριξη μίας εκ των δύο γυναικών του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Αυτή και πολλοί άλλοι Δημοκρατικοί προσπαθούν να παρουσιαστούν ως υπερασπιστές της σωματικής αυτονομίας, αλλά η εμπειρία μας με τον υποχρεωτικό εμβολιασμό και την αυξανόμενη παρακολούθηση που προωθούν οι Δημοκρατικοί στις ΗΠΑ καταδεικνύει την υποκρισία τους. Δεν πρέπει να τους εμπιστευόμαστε ούτε για την ιδιωτικότητα ούτε για τη σωματική μας αυτονομία.

3. Οι Σοσιαλιστές και η άμβλωση

Πώς θα έμοιαζε μια σοσιαλιστική οπτική για την άμβλωση; Η άμβλωση σήμερα είναι αποκομμένη από την πολιτική και κατανοείται και συζητείται ως πρωτίστως ηθικό ζήτημα. Υπήρξαν ατελείωτες συζητήσεις σχετικά με το αν η άμβλωση είναι ηθική ή όχι: η μερίδα του κόσμου που αποκαλείται 'υπέρ της ζωής' (pro-life) θεωρεί την άμβλωση ως τερματισμό της ζωής ενός αγέννητου ανθρώπου, ενώ η μερίδα 'υπέρ της επιλογής' (pro-choice) θεωρεί την άμβλωση ως νόμιμη επιλογή που είναι απαραίτητη για τη σωματική και κοινωνική αυτονομία της γυναίκας. Ιστορικά, ωστόσο, οι σοσιαλιστές καταλάβαιναν ότι η συζήτηση για την ηθική της άμβλωσης δεν έχει πολύ σημασία καθώς οι άμβλώσεις θα πραγματοποιούνται στον καπιταλισμό ό,τι κι αν γίνει. Οι γυναίκες της εργατικής τάξης συχνά προχωρούν σε άμβλώσεις επειδή δεν έχουν την οικονομική δυνατότητα να μεγαλώσουν παιδιά που διαφορετικά θα προτιμούσαν να έχουν, δηλαδή προχωρούν σε άμβλωση λόγω

φτώχειας και οικονομικής ανασφάλειας. Αυτό θα συνεχιστεί όσο συνεχίζεται η φτώχεια και η οικονομική ανασφάλεια – δηλαδή, όσο συνεχίζεται ο καπιταλισμός. Άλλες γυναίκες αναβάλλουν ή αρνούνται τη γέννηση παιδιών επειδή προτιμούν να κάνουν καριέρα, κάτι που επίσης θα συνεχιστεί όσο η κοινωνία απαιτεί από τους ανθρώπους να εργάζονται για να επιβιώσουν και να είναι επιτυχημένοι. Και ας μην ξεχνάμε ότι μερικές φορές οι άμβλώσεις είναι απαραίτητες για την προστασία της υγείας των εγκύων, ή επιθυμητές επειδή η εγκυμοσύνη είναι προϊόν βιασμού ή μιας προβληματικής σχέσης. Δεδομένου ότι η άμβλωση είναι μια αναγκαιότητα στον καπιταλισμό, οι σοσιαλιστές παραδοσιακά υποστήριζαν την αποποινικοποίηση της άμβλωσης και τη δωρεάν και άμεση διαθεσιμότητά της.

Ωστόσο, ενώ οι σοσιαλιστές αναγνώρισαν την ανάγκη για το δικαίωμα στην άμβλωση στον καπιταλισμό, κατανοούσαν επίσης ότι πολύ συχνά (αν και όχι πάντα) η άμβλωση ήταν μόνο το μικρότερο από τα δύο κακά για πολλές γυναίκες και οικογένειες.[13] Όπως προανέφερα, πολλές γυναίκες θέλουν να μεγαλώσουν παιδιά αλλά δεν έχουν την οικονομική δυνατότητα να το κάνουν. Ενώ η ηθική αφορά το να πράττεις «το σωστό», στον καπιταλισμό τείνει να περιορίζεται στην επιλογή της λιγότερο κακής μεταξύ κακών επιλογών. Πολύ συχνά η άμβλωση είναι δείκτης της ανελευθερίας μας, της έλλειψης καλών επιλογών. Επιπλέον, οι σοσιαλιστές κατανοούσαν ότι ο ρόλος της άμβλωσης στον καπιταλισμό είναι όλο και περισσότερο αυτός της προώθησης της παραγωγής υπεραξίας μέσω της διευκόλυνσης της εισόδου των γυναικών στην εργασία, και επίσης, αυτός ενός μέτρου λιτότητας, ενός τρόπου να μετριάσει το κεφάλαιο τη δυσарέσκεια των φτωχών: τους δίνεται η επιλογή να μην χρειάζεται να φτιάξουν οικογένεια και να έχουν περισσότερα στόματα να ταΐσουν. Εάν η άμβλωση δεν είχε τέτοιο ρόλο, το βρίσκω αμφίβολο ότι θα νομιμοποιείτο σε πολλά καπιταλιστικά κράτη: εάν και όταν υπάρχει έλλειψη εργατικού δυναμικού, υπάρχει πάντα η πιθανότητα ένα κράτος να προσπαθήσει να ανακαλέσει το δικαίωμα στην άμβλωση.

Δεδομένου του ρόλου της άμβλωσης στον καπιταλισμό, οι σοσιαλιστές δεν υποστήριζαν απλώς το δικαίωμα στην άμβλωση, αλλά γενικότερα την αναπαραγωγική ελευθερία. Αναπαραγωγική ελευθερία είναι η ελευθερία κάποιου να αναπαράξει ή να μην αναπαράξει. Οι σοσιαλιστές καταλάβαιναν ότι στον καπιταλισμό οι γυναίκες χρειάζονται την ελευθερία να μην αναπαράγουν, αλλά αναγνώριζαν και αγωνίζονταν επίσης για την ελευθερία των γυναικών να αναπαράγουν και να φτιάχνουν οικογένειες όταν το θέλουν. Με άλλα λόγια, δεν ήταν ικανοποιημένοι με την αποδοχή της άμβλωσης ως αναγκαιότητας: πραγματική αναπαραγωγική ελευθερία και ελευθερία επιλογής για τις γυναίκες σημαίνει να έχουν τόσο την επιλογή στην άμβλωση όσο και την επιλογή να αναπαράξουν και να κάνουν οικογένεια. Κάποιος μπορεί να υποστηρίξει τόσο το δικαίωμα στην άμβλωση όσο και την κοινωνική βοήθεια στην ανατροφή των παιδιών, και οι σοσιαλιστές ιστορικά τάσσονταν υπέρ και των δύο. Όσοι δεν θέλουν παιδιά δεν πρέπει να αναγκάζονται να τα κυοφορούν παρά τη θέλησή τους, αλλά επίσης, όσοι θέλουν παιδιά δεν πρέπει να αναγκάζονται να μην τα κάνουν λόγω δυσμενούς κοινωνικής θέσης.

Οι σοσιαλιστές αναγνώριζαν επίσης ότι το κράτος είναι αναξιόπιστο όσον αφορά τέτοια δικαιώματα και επιλογές, και ως εκ τούτου, αντί να επικεντρωθούν μόνο στο αίτημα νομιμοποίησης και χρηματοδότησης των άμβλώσεων από το κράτος, καθώς και στο αίτημα κρατικής επιχορήγησης των ατόμων που θέλουν να δημιουργήσουν οικογένεια, επιχείρησαν επίσης να παρέχουν οι ίδιοι τέτοιους πόρους. Παρείχαν αντισυλληπτική βοήθεια και εκπαίδευση σε όσες γυναίκες επιδίωκαν να αποτρέψουν την εγκυμοσύνη, βοήθεια σε όσες αντιμετώπιζαν πιέσεις να τερματίσουν μια εγκυμοσύνη που θα προτιμούσαν να συνεχίσουν, και ασφαλείς και οικονομικά προσιτές άμβλώσεις ανεξάρτητα από το αν η άμβλωση ήταν νόμιμη ή όχι. Άλλωστε, το ιστορικό καθήκον της Αριστεράς είναι να οργανώσει την κοινωνία των πολιτών ενάντια στο κράτος, όχι να στηρίζεται σε ένα πατερναλιστικό κράτος για βοήθεια.

Σήμερα η Αριστερά φαίνεται να έχει ξεχάσει αυτή την προσέγγιση για την άμβλωση. Έχει πάψει εδώ και πολύ καιρό να συνδέει το δικαίωμα στην άμβλωση με άλλες οικονομικές απαιτήσεις που αποσκοπούν στην προώθηση της αναπαραγωγικής ελευθερίας, και είναι ικανοποιημένη με το να είναι ουρά των φιλελεύθερων στην ηθικολογία τους για το θέμα. Η Αριστερά πλέον ενδιαφέρεται μόνο να κάνει τις αμβλώσεις διαθέσιμες, όχι περιττές. Βλέπει όλο και περισσότερο την άμβλωση ως θετικό αγαθό, όχι ως ένα συχνά απαραίτητο κακό του οποίου η αναγκαιότητα πρέπει να αντιμετωπιστεί και να ξεπεραστεί. Η αναγκαιότητα της άμβλωσης κανονικοποιείται λόγω του γεγονότος ότι ο καπιταλισμός και το αστικό κράτος έχουν κανονικοποιηθεί και ως εκ τούτου έχουν γίνει αποδεκτά από την Αριστερά. Η ανατροφή των παιδιών θεωρείται ολοένα και περισσότερο ως πολυτέλεια, ενώ είναι πολυτέλεια μόνο στον καπιταλισμό. Δεν υπάρχει σοσιαλιστικό όραμα πέρα και ανεξάρτητο από το κράτος – η Αριστερά περιορίζεται στο να ζητά από τους Δημοκρατικούς να χρησιμοποιήσουν το κράτος για να διευθύνουν καλύτερα την κοινωνία.[14] Ακόμη χειρότερα, όσο πιο χλιαρά γίνονται τα αιτήματα και οι ενέργειες της Αριστεράς για τις αμβλώσεις, δηλαδή όσο πιο αδύναμη νιώθει η Αριστερά να αντιμετωπίσει τις συστημικές αιτίες που εμποδίζουν την αναπαραγωγική ελευθερία, τόσο περισσότερο στοχεύει και δαιμονοποιεί τους ‘pro-life’ αντιπάλους της άμβλωσης. Αυτό είναι ατυχές γιατί ένα σημαντικό μέρος της αμερικανικής εργατικής τάξης αντιτίθεται στις αμβλώσεις, και αυτό το κομμάτι πρέπει να κερδηθεί στην υπόθεση του σοσιαλισμού που περιλαμβάνει την αναπαραγωγική ελευθερία.[15]

Στην κριτική του για την απαγόρευση των αμβλώσεων το 1936 στη Σοβιετική Ένωση, ο Τρότσκι έγραψε τα εξής: «Αυτοί οι κύριοι, φαίνεται, έχουν ξεχάσει εντελώς ότι ο σοσιαλισμός έπρεπε να αφαιρέσει την αιτία που ωθεί τη γυναίκα σε έκτρωση και όχι να την εξαναγκάσει στις «χαρές της μητρότητας» με τη βοήθεια μιας άσεμνης αστυνομικής παρέμβασης σε αυτό που είναι για κάθε γυναίκα η πιο οικεία σφαίρα στη ζωή της.»[16] Κατηγόρησε τους Σοβιετικούς ότι ποινικοποιούν την άμβλωση αντί να αντιμετωπίζουν τις αιτίες της. Η ίδια κατηγορία μπορεί να απευθυνθεί προς στη σημερινή Αριστερά: υποστηρίζει το δικαίωμα στην άμβλωση χωρίς να αντιμετωπίζει τις αιτίες που ωθούν τις γυναίκες στην άμβλωση. Με άλλα λόγια, η Αριστερά ακολουθεί τους φιλελεύθερους στο να κάνει φιλοτιμία την αναγκαιότητα της άμβλωσης. Με ή χωρίς δικαίωμα στην άμβλωση, εν τη απουσία μιας Αριστεράς που να αμφισβητεί τις αναγκαιότητες του κεφαλαίου, το μέλλον της ανθρωπότητας φαίνεται ζοφερό.

[1] https://www.law.uchicago.edu/news/justice-ruth-bader-ginsburg-offers-critique-roe-v-wade-during-law-school-visit?fbclid=IwAR2duKA1t-tb7k88yL_-EgwhAhVNBWPnIEQuu147sj8G8CoYKJcSLOWusSs

[2] <https://greenwald.substack.com/p/the-irrational-misguided-discourse>

[3] Άλλος σημαντικός ρόλος της δικαστικής εξουσίας είναι ο έλεγχος της εκτελεστικής.

[4] Είναι σημαντικό να σημειωθεί εδώ ότι είναι πιθανό η απόφαση να είχε απώτερο σκοπό. Μπορεί αυτό που ήθελαν οι δικαστές ήταν να ποινικοποιηθεί η άμβλωση και να εκμεταλλεύτηκαν μια συγκεκριμένη ερμηνεία του συντάγματος για να προωθήσουν αυτό το σκοπό. Δεν είμαι εδώ για να το κρίνω αυτό. Το ίδιο μπορεί να ειπωθεί και για την αρχική απόφαση: και οι δύο μπορεί να ήταν πολιτικές αποφάσεις καλυμμένες με νομικιστική γλώσσα σχετικά με τη συνταγματικότητα. Ό,τι κι αν συνέβη, το επιχείρημα της συνταγματικότητας πρέπει να ληφθεί σοβαρά υπόψη και να αντιμετωπιστεί από τους υποστηρικτές των δικαιωμάτων των αμβλώσεων, ειδικά από την Αριστερά.

[5] <https://www.foxnews.com/politics/supreme-court-overturns-roe-v-wade-dobbs-v-jackson-womens-health>

th-organization

[6]

https://www.law.uchicago.edu/news/justice-ruth-bader-ginsburg-offers-critique-roe-v-wade-during-law-school-visit?fbclid=IwAR2duKA1t-tb7k88yL_-EgwhAhVNBWPnIEQuu147sj8G8CoYKJcSLOWusSs

[7] <https://themilitant.com/2022/06/25/taking-the-socialist-workers-partys-program-to-the-toilers/>

[8] <https://themilitant.com/2022/06/25/taking-the-socialist-workers-partys-program-to-the-toilers/>

[9] Στη συνέντευξή της το 2013, η Ginsburg είπε ότι το αποτέλεσμα της ανατροπής του Roe θα περιοριζόταν κατά κύριο λόγο στις φτωχές γυναίκες που ζουν σε πολιτείες κατά του δικαιώματος στην άμβλωση. Πολλές πολιτείες δεν θα απαγορεύσουν ποτέ την άμβλωση και οι πιο εύπορες γυναίκες θα μπορούν πάντα να ταξιδεύουν σε αυτές τις πολιτείες.

https://www.law.uchicago.edu/news/justice-ruth-bader-ginsburg-offers-critique-roe-v-wade-during-law-school-visit?fbclid=IwAR2duKA1t-tb7k88yL_-EgwhAhVNBWPnIEQuu147sj8G8CoYKJcSLOWusSs

[10] <https://www.dissentmagazine.org/article/letters-from-prison>

[11] <https://time.com/6191737/abortion-biden-democrats-legal/>

[12]

https://www.youtube.com/watch?fbclid=IwAR3uqZZhpl8JAfhAxxrS2kDH_cvV5C-mRiveq099cPGLzAMws1c9ga_l1sZg&v=V3poeFdZjK4&feature=youtu.be

[13] Προς αποφυγή παρεξηγήσεων: Δε λέω ότι η άμβλωση δικαιολογείται μόνο επειδή είναι αναγκαία. Αυτό που λέω είναι ότι στο βαθμό που είναι αναγκαία είναι πρόβλημα: θέλουμε να καταστεί η άμβλωση πραγματικά ελεύθερη επιλογή για τη γυναίκα σε όλες τις περιπτώσεις.

[14] <https://jacobin.com/2021/12/abortion-rights-roe-v-wade-supreme-court-congress-legislation>

[15] Σύμφωνα με τη Waters, είναι σημαντικό να «απαντάμε σε αυτούς που κρύβουν τις επιθέσεις τους στα δικαιώματα των γυναικών - συμπεριλαμβανομένης της αποποινικοποίησης της άμβλωσης - κάτω από έναν «μανδύα υπέρ της ζωής». Το κόμμα της εργατικής τάξης που αγωνίζεται για την απελευθέρωση της ανθρωπότητας είναι ένα κόμμα ζωής. Πρέπει να πάρουμε πίσω αυτό το πανό ως δικό μας». Η Αριστερά παλεύει και για τη ζωή και για την επιλογή, όχι μόνο για τη δεύτερη.

<https://themilitant.com/2022/06/25/taking-the-socialist-workers-partys-program-to-the-toilers/>

[16]

<https://www.marxists.org/archive/trotsky/1936/revbet/ch07.htm?fbclid=IwAR36rALKyM1f0MP3taaQd2tOuVgHpoPfamZTLu6wt1YeJEAFVMEo50nUcjE#ch07-1>

Οι απόψεις που διατυπώνονται είναι προσωπικές των αρθρογράφων.

Ο Φειδίας Χριστοδουλίδης είναι υποψήφιος PhD στη φιλοσοφία στο Northwestern University και μέλος της ομάδας 1917. Συμμετέχει επίσης στην Platypus Affiliated Society. Μπορείτε να επικοινωνήσετε μαζί του στο [ph.christodoulides \[at\] gmail \[dot\] com](mailto:ph.christodoulides[at]gmail[dot]com).

Χρειάζεται Αγγλική Μετάφραση, Χρειάζεται Τούρκικη Μετάφραση, Ηλεκτρονικά Άρθρα, Δεκαετία 2020-2029, 2022, 1917 (Ομάδα), Εκτρώσεις, Απροσδιόριστη Τοποθεσία

From:

<https://movementsarchive.org/> - Κυπριακό Κινηματικό Αρχείο

Cyprus Movements Archive

Kıbrıs Sosyal Hareket Arşivi

Permanent link:

<https://movementsarchive.org/doku.php?id=el:digital:1917:abortion&rev=1733139242>

Last update: **2025/04/20 19:41**

